Οι αναρχικοί μάρτυρες της Changsha - Σύντομη αποτίμηση της ζωής και της δράσης των Κινέζων αναρχικών Huang Ai και Pang Renquan

Κατηγορία: Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία

Γράφτηκε από τον/την ngnm

Του Nick Heath

"Οι Huang Ai και Pang Renquan υπήρξαν οι νεότεροι μάρτυρες του κινεζικού εργατικού κινήματος και αξίζει να μνημονεύονται και να ενθυμούνται ως τέτοιοι" Li Rui

Όπως και οι αναρχικοί του Σικάγο το 1887, ο αποκεφαλισμός των δύο αναρχικών στην Changsha της Hunan της Νότιας Κίνας το 1922, είχε διάφορες ερμηνείες, όχι τουλάχιστον από την πλευρά της καταστολής της αντίστασης του αναδυόμενου επαναστατικού κινήματος της περιοχής. Δυστυχώς, αρκετοί παράγοντες συνετέλεσαν κατά περίεργο τρόπο στο γεγονός της ανάμειξης του Mao Zedong στα γεγονότα που αφορούν τη δολοφονία των δύο αναρχικών της Changsha, αλλά και αρκετές εκδοχές Κινέζων ιστορικών οι οποίοι εστιάζουν αποφασιστικά στην αδυναμία και την ανικανότητα του Μάο να βρίσκεται στο κέντρο των εκάστοτε γεγονότων, σε ευθυγράμιση με την αγιογραφία που κατασκευάστηκε όσον αφορά τον "Μεγάλο Τιμονιέρη".

Και οι δύο δολοφονημένοι αναρχικοί, Huang Ai και Pang Renquan, ήσαν νεαροί σπουδαστές, οι οποίοι εκμεταλλεύτηκαν το αβαντάζ της τεχνικής εκπαίδευσης της οποιας έτυχαν και που εισήχθη στην Κίνα κατά τη δεκαετία του 1910, στην κατεύθυνση της δημιουργίας ενός στρώματος τεχνικών για την επάνδρωση του αναδυόμενου βιομηχανικού τομέα.

Ο Huang Ai γεννήθηκε το 1897 στην Changde της Hunan. Αποφοίτησε από την Βιομηχανική Σχολή Jiazhong, που έδρευε στην Changsha, και ακολούθως σπούδασε στο Tianjin. Εδώ ήταν που συμμετείχε στην προπαγανδιστική δουλειά της οργάνωσης "4 Μάη" που άρχισε το 1919. Έγινε εκπρόσωπος της Ένωσης Σπουδαστών της Tianjin. Σύμφωνα με τον Nohara Shirō: "Βασικά, κατά τη διάρκεια της προπαρασκευαστικής συνέλευσης του Κινήματος Υπογραφών 30 Μάη, ο Huang ήρθε σε σύγκρουση με τον γενικό γραμματέα της Ένωσης Σπουδαστών του Πεκίνου, όσον αφορά τη δυναμικότητα ενός τέτοιου κινήματος. Οι θέσεις του ιδίου και των υποστηρικτών του -ότι κι αν ακόμα ένα τέτοιο κίνημα δεν μπορέσει να επιτύχει αρκετά θα μπορούσε να αποκαλύψει αποφασιστικά τη συνεργασία του τότε πρωθυπουργού Duan Qirui, με τους Ιπάνωες, προλαμβάνοντας τις άμεσες σινο-ιαπωνικές διαπραγματεύσεις όσον αφορά το ζήτημα της Shandong, και αφυπνίζοντας ολόκληρο τον πληθυσμό όσον αφορά την όλη κατάσταση". Ο Huang εκείνη την εποχή ήταν γνωστός με το όνομα Huang Zhengpin. Στη συνέλευση εκείνη υποστήριξε ότι το κίνημα έπρεπε να προχωρήσει "ανεξάρτητα από τις επιπτώσεις". Συνελήφθη και φυλακίστηκε δύο φορές κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Ο Pang Renquan καταγόταν από την Xiangtan, επίσης της επαρχίας Hunan. Είχε σπουδάσει στη Σχολή Jiazhong μαζί με τον Huang Ai. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο Pang γεννήθηκε σε πολύ μικρή απόσταση από τον τόπο γένησης του Μάο και έτσι ο δεύτερος ήταν ένας από τους πρώτους που συνάντησε στους επαναστατικούς κύκλους. στον Zhang Jingyao, Το καλοκαίρι του 1919, συμμετείχε στο λαϊκό κίνημα το οποίο κινητοποίησε αρκετό κόσμο ενάντια στον δολοφόνο μεγαλοκτηματία Zhang Jingyao, ο οποίος έγινε γνωστός με τον προσωνυμία "Zhang ο Δηληριώδης". Σύμφωνα με τον (μυθομανή;) Li Rui, "είχε εναποθέσει μεγάλο μέρος εμιστοσύνης στον Μάο", ο οποίος επίσης συμμετείχε στο εν λόγω κίνημα.

Στις αρχές του 1920, ο Huang επέστρεψε στην Changsha. Μαζί με τον Pang εργάστηκαν σε τοπικά εργοστάσια όπου εικάζεται ότι ήρθαν σε επαφή με ντόπιους αναρχικούς, αν και ο Huang είχε ήδη έρθει σε επαφή με τις αναρχικές ιδέες ενόσω βρισκόταν στην Tianjin. Έφτιαξαν μια εργατική λέσχη ανάγνωσης, η οποία στις 20 Νοέμβρη του ίδιου χρόνου μετασχηματίστηκε στην Εργατική Ένωση Hunan. Στην ιδρυτική συνέλευση συμμετείχαν εκπρόσωποι συντεχνιών τυπογράφων, ραφτών, μηχανικών, βαφέων, ανθρακωρύχων, επιθεωρητών γης, κεραμοποιών και άλλων κλάδων. Ωστόσο, η πλειοψηφία των κανονικών μελών της Ένωσης ήταν σπουδαστές (από τη Σχολή Jiazhong, την First Vocational School και τη Βιομηχανική Σχολή Chuyi). Στις απαρχές της, η Ένωση βρισκόταν αρκετά υπό την ειρροή τοπικών εμπόρων διαμέσου τη εκτελεστικής επιτροπής της και ως αποτέλεσμα υπήρξε αγώνας στο εσωτερικό της οργάνωσης για την απόκτηση επιρροής από τους αναρχικούς.

Μέλη μπορούσαν να γίνουν "όλοι εκείνοι οι οποίοι εργάζονταν με μηχανές ή εκείνοι που εργάζονταν στη χειροτεχνία ή όλοι όσοι είχαν δεχθεί βιομηχανική εκπαίδευση, ανεξάρτητα από το αν ήταν άντρες ή γυναίκες" και αφού προτεινονταν από δύο μέλη της Ένωσης. Σταδιακά η επιρροή της Ένωσης άρχισε να επεκτείνεται και πέρα από αυτή του αρχικού κύκλου των σπουδαστών, με εργάτες που εργάζονταν στα εκκοκιστήρια No1, τις εγκαταστάσεις γραφίτη, χτίστες, ξυλουργούς, ράφτες και κουρείς, οι οποίοι έγιναν μέλη. Τρία μέλη σχημάτιζαν έναν πυρήνα. Στην αρχή, η Ένωση δεν σχημάτισε τμήμα σε κάθε κλάδο ή δεν καλλούσε συνελεύσεις πυρήνων, αλλα αυτό άρχιζε να αλλάζει με το που έγιναν μέλη οι εργάτες των εκκοκιστηρίων.

Η εφημερίδα της Ένωσης “Laogong" (“Εργάτης”) κυκλοφόρησε από τον Ιανουάριο μέχρι τον Οκτώβριο 1921. Δεν υποστήριζε τη γενική απεργία και απηχούσε συντηρητικές απόψεις, αλλά η διάδοχός του από τον Οκτώβριο “Laogong Zhoukan” (“Εργατική Εβδομάδα”), ήταν πλέον σταθερά κάτω από αναρχικό έλεγχο, απευθύνοντας έκκληση για μια πολύ δυναμική δράση. Λόγω της ριζοσπαστικής της φρασεολογίας, έπρεπε να διανέμεται κρυφά. Όπως αναφέρθηκε σε άρθρο δημοσιευμένο στην “Laogong Zhoukan”: "Στο παρελθόν, ο εχθρός καλούσε έναν υπό όρους συμβιβασμό με αυτό την Ένωση, αλλά η Ένωση δεν δέχθηκε. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι γνωρίζουμε πολύ καλά ότι δεν υπάρχει περιθώριο συμβιβασμού μεταξύ της εργατικής τάξης και της καπιταλιστικής τάξης”.

Το απεργιακό κίνημα στο εκκοκιστήριο Νο 1 ατσάλωσε την Ένωση. Στην αρχή οι ιδιοκτήτες των εκκοκιστηρίων, οργανωμένοι στην εταιρεία China Realty Company, είχαν κατορθώσει να εξαγοράσουν τον αγώνα. Προσέφεραν ακόμη στους Huang και Pang ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για να σταματήσουν τη δράση τους, αλλά αυτή η απόπειρα αυτή δωροδοκίας απορρίφθηκε κατηγορηματικά από τους δεύτερους. Η αμοιβή και οι συνθήκες εργασίας στα εκκοκιστήρια ήταν φρικτές, με δέκα ανθρώπους να κοιμούνται σε ένα δωμάτιο, με έλλειψη τουαλετών, κακό φαγητό και ξυλοδαρμούς σε βάρος τους. Αρκετοί εργαζόμενοι έχασαν τη ζωή τους δουλεύοντας επειδή φοβούνταν πολύ να ζητήσουν αναρρωτική άδεια.

Τον Απρίλιο του 1921 η Ένωση κινητοποίησε 2.000 εργαζόμενους στα εκκοκιστήρια σε μια διαδήλωση. Αυτό ανάγκασε το αφεντικό της Realty να διασχίσει το ποτάμι και να διαπραγματευτεί με τους απεργούς. Αναγκάστηκε να υπογράψει έναν “όρκο” ότι ο ίδιος δεν θα εκμίσθωνε πλέον το εκκοκιστήριο στους ντόπιους καπιταλιστές.

Ωστόσο, η Realty Co. κάλεσε σε ενίσχυση τον νέο τοπικό πολέμαρχο Zhao Hengti, μιας και ο ίδιος είχε σημαντικά μερίδια στην επιχείρηση. Ο Huang συνελήφθη από τον ίδιο και πέρασε πάνω από ένα μήνα στη φυλακή, όπου άρχισε απεργία πείνας. Μόνο αργότερα, αφού ο Zhao έστειλε σώματα στρατιωτών στάθηκε ικανή η Realty Co. να ξαναρχίσει τις εργασίες στο εκκοκιστήριο. Αν και μερικά από τα αιτήματα είχαν ικανοποιηθεί, ήταν ίσως η πρώτη φορά που εργάτες στην Κίνα οργανώθηκαν και πέτυχαν την ικανοποίηση τέτοιων αιτημάτων. Ως αποτέλεσμα, η Ένωση αύξησε τον αριθμό των μελών της σε 4-5.000 μέλη. Ήταν οι αναρχικοί που άνοιξαν το δρόμο όσον αφορά το θέμα αυτό και κανένα ξαναγράψιμο της ιστορίας δεν μπορεί να αποκρύψει το γεγονός ότι οι μαρξιστές σε όλη την Κίνα άρχισαν να ενδιαφέρονται στη συνέχεια, πάνω απ‘ όλα, για την εκπαίδευση και τη θεωρητική μελέτη.

Ο Μάο Τσε Τουνγκ ήταν ένας από εκείνους που τώρα άρχισαν να σχετίζονται με αυτό το εκκολαπτόμενο κίνημα των εργαζομένων. Ο ίδιος βρισκόταν στην Changsha και βοήθησε στη δημιουργία ενός Πολιτιστικού Συνδέσμου εκεί. Οι αναρχικοί της Ένωσης ήταν ιδιαίτερα επικριτικοί για την στάση των μαρξιστών έναντι της κυβέρνησης, αναφερόμενοι σε αυτούς ως "μεγάλες ουρές”, λέγοντας ότι επειδή ήθελαν κυβέρνηση υπήρχε μικρή διαφορά μεταξύ αυτών και των πολεμάρχων. Φαίνεται μάλλον υποκριτικό να γράφει ο Li Rui ότι “ο Μάο ενθάρρυνε τους Huang και Pang να αντισταθούν τους καπιταλιστές, να αντισταθούν στον Zhao Hengti και να ξεκινήσουν ένα εργατικό κίνημα” και ότι “αυτός τους άσκησε κριτική για το ότι μιλούσαν μόνο για τα εργατικά συνδικάτα και δεν μελετούσαν μαρξισμό”.

Ο Μάο αναγκάστηκε να σχετισθεί με αυτό το κίνημα, και όπως σημειώνει ο Pantsov: «Κατανοώντας ότι δεν θα μπορούσε να ανταγωνιστεί αυτή την επιρροή της Ένωσης, ο Μάο έκανε το μόνο λογικό πράγμα που μπορούσε να κάνει υπό τις παρούσες συνθήκες: προσπάθησε να προσελκύσει τους Huang και Pang στην πλευρά του”. Έγραψε ένα άρθρο για την “Laogong Zhoukan” στο τέλος του Νοεμβρίου 1921, με τίτλο “Οι ελπίδες μου για την Ένωση των Εργαζομένων”, όπου έγραφε ότι συμπαραστεκόταν στην Ένωση περίπου ένα χρόνο ήδη, λέγοντας στο τέλος ότι ο σκοπός της Ένωσης δεν ήταν απλώς καλύτεροι μισθοί και λιγότερες ώρες εργασίας, αλλά “θα πρέπει, επίσης, να γαλουχήσει την ταξική συνείδηση, έτσι ώστε να ενώσει ολόκληρη την τάξη και να αναζητήσουν τα βασικά συμφέροντα της εργατικής τάξης”. Αυτό ήταν κάτιι το προφανές για τους Huang, Pang και τους άλλους αναρχικούς και ο Μάο δεν φαίνεται να το σκέφτηκε!

Ο Μάο συνόδευσε ακόμα τους Huang και Pang στην Anyuan στην επαρχία Jiangxi, όπου επισκέφθηκαν ως “παρατηρητές” ορυχεία, εργοστάσια καθώς και το τοπικό εργοστάσιο μηχανών σιδηροδρόμων και μίλησαν με τους εργαζόμενους, με μακροπρόθεσμο στόχο την εκεί οργάνωση.

Στο τέλος του 1921 η Ένωση Εργαζομένων είχε εμπλακεί σε μια εκστρατεία για την εξασφάλιση ενός έτους μπόνους για τους εργαζόμενους σε διάφορες βιομηχανίες σε αντιστάθμισμα της μείωσης και της μη καταβολής των μισθών. Μια νέα απεργία ξέσπασε στο εκκοκιστήριο Νο 1 τον Γενάρη του 1922, όπου οι εργαζόμενοι απαίτησαν την καταβολή μισθού ενός επιπλέον μήνα. Οι ιδιοκτήτες κάλεσαν τους άνδρες της ασφάλειάς τους και δύο εργάτες σκοτώθηκαν. Αυτό δεν έκαμψε τους απεργούς και κλήθηκαν, για άλλη μια φορά, οι ένοπλες συμμορίες του Zhao, με τον ίδιο να δωροδοκείται με 50.000 γιουάν από την Realty Company.

Κατά τη διάρκεια της νύχτας της 16ης Ιανουαρίου, οι Huang και Pang βρίσκονταν σε μια συνάντηση της Ένωσης για να συζητήσουν τι μπορούσαν να κάνουν με το Realty Company, όταν ξαφνικά εισέβαλαν άνδρες του Zhao και τους συνέλαβαν.

Μεταφέρθηκαν κρυφά στην Πύλη του Liu-yang το πρωί της 17ης Γενάρη όπου και αποκεφαλίστηκαν. “Φρέσκο αίμα έβαψε το φρεσκοπεσμένο χιόνι”.

Ο Zhao στη συνέχεια έκλεισε τόσο την Ένωση Εργαζομένων όσο και την εφημερίδα της. Μετά τη δολοφονία των δύο αγωνιστών, ο Zhao “μαγείρεψε” διάφορες κατηγορίες εναντίον τους για "αγορά πυροβόλων όπλων, συνεννόηση με ληστές, και προετοιμασία απεργίας στο νομισματοκοπείο στο τέλος του χρόνου”. Το απόγευμα της ίδιας εκείνης μέρας, έγινε στάση εργασίας σε διάφορους χώρους στην Changsha και σε κάθε χωριό οι άνθρωποι άρχισαν να βγαίνουν στους δρόμους. Η Επιτροπή Εσωτερικών Υποθέσεων και η Επιτροπή Οικονομικών χωρίστηκαν. Έγιναν δύο συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας “υπό την προσωπική ευθύνη του Μάο”, όπως αναφέρεται (μήπως αυτό σημαίνει ότι ο ίδιος τις οργάνωσε ή, μάλλον, ότι τις παρακολούθησε;) στον Σύνδεσμο Μελετών Wang Fuzhi (ο οποίος κυκλοφόρησε, επίσης, μια ειδική έκδοση) και στις 27 Ιανουαρίου έγινε η δημόσια ταφή των Huang και Pang. Αν και το επίδομα κερδήθηκε, οι συνθήκες παρέμειναν άθλιες στους χώρους εργασίας και ο Zhao με τους ιδιοκτήτες διέλυσαν την οργάνωση των εργατών.

Μετά τις δολοφονίες, πολλοί από τους αναρχικούς που συμμετείχαν στην Ένωση Εργαζομένων διέφυγαν. Οαναρχικός εργατικός οργανωτής Zhou Dunhu, στενός συνεργάτης των Huang και Pang, κατέφυγε στη Σαγκάη, όπου συμμετείχε στις δραστηριότητες της τοπικής Αναρχικής Ομοσπονδίας. Άλλα σημαντικά μέλη του συνδικάτου φαίνεται ότι αργότερα προσχώρησαν στο Κομμουνιστικό Κόμμα, ανάμεσά τους ο Jian Chuping (ο οποίος δολοφονήθηκε το 1928) και ο Pang Renquan, μεγαλύτερος αδελφός του Pang Renquan.

Σε συνέντευξή του τον Ιούνη του 1963, ο παλιός πολέμαρχος Zhao Hengti θυμήθηκε “με μεγάλη χαρά" ότι είχε σκοτώσει “ένα ζευγάρι συντρόφων που ονομάζονταν Huang και Pang”.

Σε σχέση με τα ισχύοντα κατά τη συγκεκριμένη περίοδο, οι Huang και Pang άλλοτε παρουσιάζονταν ως γενναίοι, άλλοτε ως άστοχοι ή ως ανοιχτά δεξιοί. Έτσι, στο έργο του Guo Taozhang “Η άνοδος του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος” (1971), μπορούμε να διαβάσουμε ότι «πίστευαν αόριστα στον αναρχισμό και τον σοσιαλισμό και είχε μόνο μια επιφανειακή κατανόηση του συνδικαλιστικού κινήματος. Παρ‘ όλα αυτά, εργάστηκαν σκληρά”. Ο Zhou Enlai, ο οποίος είχε γνωρίσει τον Huang στην Tianjin, έγραψε ένα ποίημα στη μνήμη τους, ενώ ένας άλλος κορυφαίος κομμουνιστής ο Li Dazhao τους αποκάλεσε “πρωτοπόρους της εργατικής τάξης”. Ο Li Rui αναφέρεται σε αυτούς ως “αγνούς, δίκαιους και θαρραλέους νέους, οι οποίοι είχαν μια σαφή αντιϊμπεριαλιστική, αντιφεουδαρχική, επαναστατική προοπτική”. Όσο για τον ίδιο τον Μάο, οι Huang και Pang φαίνεται να έχουν μεταμορφωθεί από σύμμαχοι σε… “ακροδεξιούς συμμάχους”. Όπως είπε το 1936 σε συνέντευξή του στον Edgar Snow: “Ο Huang Ai, ένας από τους δύο εργάτες που δολοφονήθηκαν, ήταν ηγέτης του δεξιού εργατικού κινήματος, που είχε τη βάση του στους μαθητές της βιομηχανικής σχολής και ήταν σε διαμάχη με εμάς, αλλά εμείς τους υποστηρίζαμε σε αυτή την περίπτωση και σε

πολλούς άλλους αγώνες. Οι αναρχικοί είχαν, επίσης, μεγάλη επιρροή στα συνδικάτα, τα οποία στη συνέχεια οργανώνονται σε ένα μεγάλο Συνδικάτο Εργασίας της Hunan, αλλά εμείς συμβιβαστήκαμε και, μέσω διαπραγματεύσεων, εμποδίσαμε πολλές βεβιασμένες και άχρηστες ενέργειες από αυτούς".

Μετά τη δολοφονία τους υποστηρίχθηκε από το Κομμουνιστικό Κόμμα ότι οι Huang και Pang είχαν ενταχθεί στην Σοσιαλιστική Νεολαία μόλις δύο μήνες πριν από το θάνατό τους, κάτω από την επιρροή και την έμπνευση του Μάο. Ο Stuart R. Schram, στην εισαγωγή του στο βιβλίο του Li Rui, εμφανίζεται αρκετά σκεπτικός σχετικά με αυτό, επικαλούμενος περαιτέρω τον Γάλλο ιστορικό Jean Chesneaux, συμφωνα με τον οποίο ο Μάο είχε, μεν, οργανώσει τη Σοσιαλιστική Νεολαία στο Χουνάν από το 1920, αλλά αυτή η οργάνωση απείχε πολύ από το να αποτελεί ορθόδοξο εξάρτημα του Κόμματος, και αποτελείτο από ετερόκλητα στοιχεία. Πράγματι, το κινεζικό Κομμουνιστικό Κόμμα -αν και όχι ως σύνολο-, δεν είχε υιοθετήσει πλήρως την λενινιστική ιδέα περί οργάνωσης μέχρι το 1922 … "δεν την είχε κατανοήσει πλήρως και γι' αυτό δεν την είχε εφαρμόσει αποτελεσματικά, μέχρι και μετά από αυτό" λέει ο Schram).

Ήταν όντως αλήθεια, τότε σύμφωνα με τον Li Rui "η αλλαγή στάσης των Huang Ai και Pang Renquan ώστε μετά τα μαζικά συνδικάτα να εκπαιδευτούν και να προσυλητιστούν από τον σύντροφο Μάο Τσε Τουνγκ και αυτό να σημαίνει νίκη του μαρξισμού πάνω στον αναρχισμό";

*Αυτή η ιστορία είχε συνέχεια. Μετά από αυτή τη δολοφονία, το εργατικό συνδικάτο στην επαρχία αυτή καταστράφηκε, αλλά οι εργαζόμενοι από εκεί ίδρυσαν στην Σαγκάη μια τοπική συνδικαλιστική ομοσπονδία, η οποία δρούσε μέχρι περίπου το 1927 και στη συνέχεια αναδιοργανώθηκε στην "Ομοσπονδία των Όπλων του Λαού", η οποία αποτέλεσε το κινεζικό τμήμα της αναρχοσυνδικαλιστικής διεθνούς (IWA).

Πηγές

-Li Rui. (1977) The early revolutionary activities of Comrade Mao Tse-Tung (originally published in Chinese by the China Youth Publishing House, Beijing, 1957)
-Nohara Shirõ .Huang Ai and Pang Renquan - anarchists and labour martyrs:
http://www.anarkismo.net/article/7123
-Pantsov, A.V. Mao: The Real Story.

**Το αγγλικό κείμενο του Nick Heath δημοσιεύτηκε στο libcom.org Ελληνική μετάφραση: "Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης", Μελβούρνη, Αύγουστος 2016.*

***Ένα άλλο σύντομο ιστορικό για τους Huang Ai και Pang Renquan, έχει δημοσιευτεί και εδώ: http://ngnm.vrahokipos.net/index.php/κατηγορίες-άρθρων/παγκόσμια-αναρχική-ιστορία/534-huang-ai-pang-renquan*

εργατική τάξη αναρχική ιστορία αναρχικό κίνημα ιστορία Communist Party αναρχοσυνδικαλισμός